

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2005
IV. volební období

969

Návrh

poslanců Anny Čurdové, Jitky Kupčové, Taťány Fischerové, Kateřiny Dostálové, Lucie Talmanové, Kateřiny Konečné, Zdeňka Jičínského, Vladimíra Doležala, Pavla Svobody, Vlastimila Ostrého a Vladimíra Koníčka

na vydání

**zákona o registrovaném partnerství
a o změně některých souvisejících zákonů**

ZÁKON

ze dne,

o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

REGISTROVANÉ PARTNERSTVÍ

Hlava I

Obecné ustanovení

§ 1

Registrované partnerství je trvalé společenství dvou osob stejného pohlaví vzniklé způsobem stanoveným tímto zákonem (dále jen „partnerství“).

Partnerem se v tomto zákoně rozumí osoba, která uzavřela partnerství.

Hlava II

Vznik partnerství

§ 2

(1) Partnerství vzniká projevem vůle dvou osob stejného pohlaví činěným formou souhlasného svobodného a úplného prohlášení těchto osob o tom, že spolu vstoupí do partnerství (dále jen „prohlášení“).

Osoby vstupující do partnerství činí prohlášení osobně před matričním úřadem¹⁾ v kraji, který je podle místa trvalého pobytu alespoň jedné z osob vstupujících do partnerství příslušný k přijetí prohlášení (dále jen „příslušný matriční úřad“). Příslušné matriční úřady stanoví vyhláškou Ministerstvo vnitra (dále jen „ministerstvo“).

Není-li žádná z osob přihlášená k trvalému pobytu na území České republiky, je příslušným matričním úřadem úřad pověřený vedením zvláštní matriky.

Jsou-li pro to závažné důvody, příslušný matriční úřad může na žádost osob vstupujících do partnerství povolit, aby prohlášení přijal jiný příslušný matriční úřad.

Příslušný matriční úřad přijímá prohlášení na místě, které k tomu určí.

§ 3

(2) Prohlášení se činí před matrikářem²⁾ na základě otázky, položené osobám vstupujícím do partnerství, zda chtějí spolu vstoupit do partnerství.

Dříve, než učiní prohlášení, osoby vstupující do partnerství výslovně uvedou, že jim nejsou známy okolnosti vylučující vstup do partnerství.

¹⁾ § 2 zákona č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb.

²⁾ § 9 zákona č. 301/2000 Sb., ve znění zákona č. 320/2002 Sb.

- (3) O prohlášení se sepíše protokol, který podepisují
- a) osoby vstupující do partnerství,
 - b) matrikář,
 - c) tlumočník, je-li jeho přítomnost k prohlášení nutná.

(4) Příslušný matriční úřad zapíše partnerství do knihy registrovaného partnerství.

§ 4

(3) Do partnerství může vstoupit každý, komu to zákon nezakazuje.

(4) Podmínkou vstupu do partnerství je, aby alespoň jedna z osob vstupujících do partnerství byla státním občanem České republiky (dále jen „občan“).

Do partnerství nemohou vstoupit osoby navzájem příbuzné v linii přímé a sourozenci.

Do partnerství nemůže vstoupit osoba, která

nedosáhla věku 18 let,
nemá způsobilost k právním úkonům, nebo
již dříve uzavřela manželství nebo která již dříve vstoupila do partnerství anebo do obdobného svazku osob stejného pohlaví v zahraničí, a její manželství nebo partnerství anebo obdobný svazek trvá.

Hlava III Neexistence a neplatnost partnerství

§ 5

Partnerství nevznikne, jestliže prohlášení trpělo podstatnou vadou, spočívající zejména v nedostatku svobodného a úplného projevu vůle, nebo pokud bylo prohlášení učiněno v omylu týkajícím se právního úkonu vzniku partnerství. Partnerství nevznikne ani tehdy, jestliže ani jedna z osob, které prohlášení učinily, nebyla v té době občanem nebo pokud bylo partnerství uzavřeno na základě nepravdivých údajů, které některá z osob vstupujících do partnerství úmyslně uvedla v dokladech požadovaných k prohlášení.

§ 6

(5) Vzniklo-li partnerství přes to, že vstupu do partnerství bránil zákonný zákaz, soud prohlásí partnerství za neplatné.

O partnerství, které bylo prohlášeno za neplatné, se má za to, že nevzniklo.

§ 7

(6) Návrh, aby soud prohlásil, že partnerství nevzniklo nebo že je neplatné, může podat ten, kdo na věci prokáže právní zájem.

(7) To, že partnerství nevzniklo nebo že je neplatné, rozhodne soud i bez návrhu.

Hlava IV
Povinnosti a práva partnerů

§ 8

(8) Partneři mají v partnerství stejné povinnosti a stejná práva.

O záležitostech partnerského soužití rozhodují oba partneři společně; nedohodnou-li se v podstatných věcech, rozhodne na návrh některého z nich soud.

§ 9

(9) Partner je oprávněn zastupovat druhého partnera v jeho běžných záležitostech, zejména přijímat za něho běžná plnění, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

Jednání jednoho z partnerů při obstarávání běžných záležitostí partnerství zavazuje oba partnery společně a nerozdílně; to platí pro závazky vzniklé v době trvání partnerství, i v případě, že partnerství následně bylo prohlášeno za neplatné nebo zaniklo.

Ustanovení odstavců 1 a 2 neplatí, jestliže jiné osobě bylo známo, že druhý partner účinky vyplývající z těchto odstavců proti ní výslovně vyloučil.

§ 10

Vyživovací povinnost mezi partnery

- (1) Partneři mají vzájemnou vyživovací povinnost.
- (2) Neplní-li jeden z partnerů tuto povinnost, určí soud na návrh některého z nich její rozsah, přičemž přihlédne k péči o společnou domácnost. Rozsah vyživovací povinnosti se stanoví tak, aby hmotná a kulturní úroveň obou partnerů byla zásadně stejná.
- (3) Vyživovací povinnost mezi partnery předchází vyživovací povinnosti dětí.

§ 11

Vyživovací povinnost po zrušení partnerského soužití

(1) Pokud bylo partnerské soužití zrušeno, může bývalý partner, který není schopen se sám živit, žádat od bývalého partnera, aby mu přispíval na přiměřenou výživu podle svých schopností, možností a majetkových poměrů. Nedohodnou-li se, rozhodne soud o výživném na návrh některého z nich.

(2) Bývalému partnerovi, který se na trvalém rozvratu společného vztahu nepodílel a jemuž byla zrušením partnerského vztahu způsobena závažná újma, může soud přiznat proti druhému bývalému partnerovi až na dobu tří let od zrušení partnerského soužití výživné ve stejném rozsahu, v jakém by vznikla vyživovací povinnost v případě, že partnerské soužití by nebylo zrušeno.

(3) Vyživovací povinnost mezi bývalými partnery předchází vyživovací povinnosti dětí vůči rodičům.

- (4) Právo na výživné mezi bývalými partnery zaniká dnem
 - a) smrti povinného partnera nebo jeho prohlášením za mrtvého, anebo
 - b) kdy oprávněný bývalý partner uzavře manželství nebo nové partnerské soužití.

(5) Právo na výživné zanikne též dnem vyplacení jednorázové částky na základě písemné smlouvy mezi bývalými partnery.

§ 12

Společné ustanovení pro určení a splatnost výživného mezi partnery nebo bývalými partnery

(1) Při určení výživného přihlédne soud k odůvodněným potřebám oprávněného, jakož i k schopnostem, možnostem a majetkovým poměrům povinného. Při hodnocení schopností, možností a majetkových poměrů povinného zkoumá soud, zda se povinný nevzdal bez důležitého důvodu výhodnějšího zaměstnání či výdělečné činnosti nebo majetkového prospěchu, popřípadě zda nepodstupuje nepřiměřená majetková rizika.

(2) Výživné nelze přiznat, jestliže by bylo v rozporu s dobrými mravy.

(3) Výživné se poskytuje v pravidelných opětujících se částkách.

(4) Proti pohledávkám na výživné je započtení vzájemných pohledávek přípustné jen dohodou.

(5) Právo na výživné se nepromlčuje; lze je však přiznat výhradně ode dne zahájení soudního řízení. Práva na jednotlivá opětujících se plnění se však promlčují. O změně nebo zrušení rozhodnutí o výživném soud rozhodne pouze na návrh.

§ 13

(10) Existence partnerství není překážkou výkonu rodičovské zodpovědnosti partnera vůči jeho dítěti ani překážkou svěřením jeho dítěte do jeho výchovy. Partner, který je rodičem, je povinen zajistit vývoj dítěte a důsledně chránit jeho zájmy při použití přiměřených výchovných prostředků, tak aby nebyla dotčena důstojnost dítěte a ohroženo jeho zdraví a tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj.

Trvajícím partnerství brání tomu, aby se některý z partnerů stal osvojitelem dítěte.

Pokud jeden z partnerů pečuje o dítě a oba partneři žijí ve společné domácnosti, podílí se na výchově dítěte i druhý partner; povinnosti týkající se ochrany vývoje a výchovy dítěte se vztahují i na tohoto partnera.

Hlava V

Zánik partnerství

§ 14

Partnerství zaniká smrtí jednoho z partnerů nebo prohlášením jednoho partnera za mrtvého, zrušením rozhodnutím soudu.

§ 15

(11) Partnerství zaniká dnem smrti partnera. Byl-li partner prohlášen za mrtvého, zaniká partnerství dnem, kdy rozhodnutí o prohlášení za mrtvého nabylo právní moci.

Jestliže bylo prohlášení za mrtvého zrušeno, protože se zjistilo, že ten, kdo byl prohlášen za mrtvého, žije, má se za to, že jeho partnerství nepřetržitě trvalo; pokud ale jeho partner mezitím uzavřel nové partnerství nebo manželství, dřívější partnerství se neobnoví.

§ 16

Soud rozhodne o zrušení partnerství na návrh jednoho z partnerů, prokáže-li žalobce, že partnerský vztah již fakticky netrvá.

§ 17

Jestliže se k návrhu na zrušení partnerství druhý partner připojí, soud nezkoumá, zda partnerský vztah již fakticky netrvá, a rozhodne o zrušení partnerství.

Hlava VI Registrace partnerství

§ 18

Registrace partnerství (dále jen „registrace“) je evidencí fyzických osob vedenou v knize registrovaného partnerství, které na území České republiky vstoupily do partnerství.

§ 19

Působnost při registraci vykonávají
příslušné matriční úřady,
krajské úřady,
ministerstvo.

§ 20

Příslušný matriční úřad
a) vede knihu registrovaného partnerství,
b) vede sbírku listin ke knize registrovaného partnerství (dále jen „sbírka listin“),
vydává výpisy z knihy registrovaného partnerství (dále jen „doklad o partnerství“) na stanovených tiskopisech,
umožňuje nahlížení do knihy registrovaného partnerství a pořizování výpisů a opisů z ní,
umožňuje nahlížení do sbírky listin a pořizování výpisů a opisů z ní,
vydává potvrzení o údajích uváděných ve sbírce listin.

§ 21

Krajský úřad
c) provádí nejméně jednou ročně kontrolu vedení knihy registrovaného partnerství a sbírky listin u příslušného matričního úřadu ve svém správním obvodu,
vede a aktualizuje sbírku listin,
umožňuje nahlížení do sbírky listin a pořizování výpisů a opisů z ní,
vydává potvrzení o údajích uváděných ve sbírce listin.

§ 22

Ministerstvo vykonává dozor nad výkonem působnosti orgánů územních samosprávných celků³⁾ podle tohoto zákona.

Hlava VII Doklady potřebné k prohlášení

§ 23

Osoby, které chtějí vstoupit do partnerství, vyplní před prohlášením předepsaný tiskopis a předloží jej příslušnému matričnímu úřadu.

§ 24

(12) Jestliže občan, který chce vstoupit do partnerství, má na území České republiky trvalý pobyt, je povinen prokázat příslušnému matričnímu úřadu svoji totožnost a k tiskopisu podle § 24 připojit

rodný list,

osvědčení o státním občanství České republiky, pokud je občanem (§ 5 odst.2),⁴⁾ které nesmí být k datu prohlášení starší 3 měsíců,

výpis údajů z informačního systému evidence obyvatel (dále jen „výpis z evidence obyvatel“) o místě trvalého pobytu,

výpis z evidence obyvatel o osobním stavu,

pravomocný rozsudek o rozvodu manželství, je-li rozvedený, nebo úmrtní list zemřelého manžela, je-li ovdovělý, anebo úmrtní list zemřelého partnera, zaniklo-li partnerství smrtí druhého partnera, nebo úředně ověřený výpis z knihy registrovaného partnerství o tom, že partnerství bylo zrušeno dohodou nebo rozhodnutím soudu.

Skutečnosti uvedené v odstavci 1 písm. c) a d) občan prokazuje občanským průkazem. Pokud občan tyto skutečnosti občanským průkazem prokázat nemůže, ověří si je příslušný matriční úřad v informačním systému evidence obyvatel způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Jestliže má občan, který chce vstoupit do partnerství, trvalý pobyt v cizině, je povinen prokázat svoji totožnost a k předepsanému tiskopisu připojit doklady uvedené v odstavci 1 nebo obdobné doklady anebo potvrzení cizího státu, že tento stát takové doklady nevydává. Doklady uvedené v odstavci 1 písm. c) a d) musí být vydány státem, na jehož území má občan, který chce vstoupit do partnerství, trvalý pobyt.

§ 25

(13) Jestliže je osoba, která chce vstoupit do partnerství, cizincem a na území České republiky pobývá na základě povolení k trvalému pobytu, je povinna se příslušnému matričnímu úřadu prokázat průkazem o povolení k pobytu⁵⁾ a k tiskopisu uvedenému v § 23 připojit

³⁾ § 92 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění zákona č. 231/2002 Sb.

⁴⁾ § 20 zákona č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění zákona č. 194/1999 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 357/2003 Sb.

⁵⁾ Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

rodný list,
doklad o státním občanství,
potvrzení o osobním stavu,
pravomocný rozsudek o rozvodu manželství, je-li rozvedená, nebo úmrtní list zemřelého manžela, je-li ovdovělá, anebo úmrtní list zemřelého partnera, zaniklo-li partnerství smrtí druhého partnera, nebo úředně ověřený výpis z knihy registrovaného partnerství o tom, že partnerství bylo zrušeno dohodou nebo rozhodnutím soudu.

Jestliže je osoba, která chce vstoupit do partnerství, cizincem a nemá povolen trvalý pobyt na území České republiky, je povinna příslušnému matričnímu úřadu prokázat svoji totožnost a k tiskopisu uvedenému v § 23 připojit doklady stanovené v odstavci 1 písm. a) až d) a potvrzení o oprávněnosti pobytu na území České republiky vydané Policií České republiky, které není k datu prohlášení starší sedmi pracovních dnů.

Jestliže je osoba, která chce vstoupit do partnerství, státním příslušníkem jednoho nebo více členských států Evropské unie, je povinna příslušnému matričnímu úřadu prokázat svoji totožnost a k tiskopisu uvedenému v § 24 připojit doklady stanovené v odstavci 1 písm. a) až d).

Doklady uvedené v odstavci 1 až 3 nebo obdobné doklady nepředkládá osoba, která chce vstoupit do partnerství, doloží-li potvrzením cizího státu, že tento stát takové doklady nevydává.

U osoby, která chce vstoupit do partnerství a které byl udělen azyl,⁶⁾ může příslušný matriční úřad připustit, aby doklady uvedené v odstavcích 1 až 3 nahradila čestným prohlášením.

§ 26

(14) Pokud osoba, která chce vstoupit do partnerství, nemluví nebo nerozumí česky, nebo je neslyšící anebo nemá, je při prohlášení nutná přítomnost tlumočnicka.⁷⁾ Účast tlumočnicka zajišťuje na vlastní náklady jedna z osob, které chtějí vstoupit do partnerství, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak.⁸⁾

Nejde-li o tlumočnicka zapsaného v seznamu znalců a tlumočnicků, musí tlumočnick složit do rukou matrikáře slib ve znění uvedeném ve zvláštním právním předpisu.⁷⁾

Hlava VIII Kniha registrovaného partnerství

§ 27

(15) Kniha registrovaného partnerství je vytvořena z předem svázaných stanovených tiskopisů.

Údaje v knihách registrovaného partnerství jsou neveřejné.

⁶⁾ Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁾ Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnicích.
Zákon č. 155/1998 Sb., o znakové řeči a o změně dalších zákonů.

⁸⁾ § 86 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 110/1988 Sb., zákona č. 118/1990 Sb. a zákona č. 360/1999 Sb.

Příslušný matriční úřad je povinen zabezpečit ochranu knihy registrovaného partnerství před zneužitím údajů v ní obsažených a před jejím zničením nebo poškozením.

Kniha registrovaného partnerství zůstane po provedení posledního zápisu uložena u příslušného matričního úřadu po dobu 75 let a poté se předá k archivaci příslušnému archivu.

§ 28

(16) Do knihy registrovaného partnerství se zapisují prohlášení a dále jména a příjmení, popřípadě rodná příjmení, den, měsíc, rok a místo narození, rodná čísla, osobní stav a státní občanství partnerů, den, měsíc, rok a místo prohlášení, jména a příjmení, popřípadě rodná příjmení, den, měsíc, rok a místo narození rodičů partnerů, datum zápisu a podpis matrikáře, rozhodnutí soudu o zániku partnerství, další skutečnosti, jimiž se mění a doplňují zápisy provedené v knize registrovaného partnerství.

Příjmení žen se zapisuje v souladu s pravidly českého pravopisu. Při zápisu prohlášení lze na základě žádosti ženy, jíž se prohlášení týká, uvést v knize registrovaného partnerství její příjmení v mužském tvaru, jde-li o

cizinku,
občanku, která má bydliště v cizině,
občanku, jejíž partnerka je cizinka, nebo
občanku, která je jiné než české národnosti.

(3) Žádost o užívání příjmení v mužském tvaru lze podat u příslušného matričního úřadu a lze ji podat i zpětně, byl-li již zápis prohlášení v knize registrovaného partnerství proveden; podání žádosti není časově omezeno.

§ 29

(4) Zápisy do knihy registrovaného partnerství se provádějí na základě protokolu o prohlášení, veřejných listin.

Zapisované údaje matrikář ověří z dokladů potřebných k prohlášení.

Jsou-li podklady k provedení zápisu do knihy registrovaného partnerství neúplné a nelze-li údaje pro zápis zjistit od osob, jichž se zápis týká, je příslušný matriční úřad oprávněn, aby údaje, které jsou pro zápis rozhodující, požadoval i na jiných osobách, pokud jsou jim známy.

Při splnění podmínek uvedených v odstavci 3 může příslušný matriční úřad požádat o poskytnutí údajů z informačního systému evidence obyvatel, a to v rozsahu údajů zapisovaných do knihy registrovaného partnerství. Provozovatel tohoto systému je povinen tyto údaje příslušnému matričnímu úřadu poskytnout.

§ 30

(5) Zápisy do knihy registrovaného partnerství, dodatečné záznamy a opravy k těmto zápisům se provádějí na základě veřejných listin.

(6) Veřejné listiny, které slouží jako podklad pro zápisy do knihy registrovaného partnerství, opravy a dodatečné záznamy tvoří sbírku listin.

Příslušný matriční úřad předá sbírku listin za uplynulý kalendářní rok vždy nejpozději do konce února následujícího roku příslušnému krajskému úřadu k úschově.

Příslušný matriční úřad jedenkrát měsíčně předává krajskému úřadu k založení do sbírky listin vedené u krajského úřadu listiny, na jejichž podkladě provedl opravy či dodatečné záznamy v knize registrovaného partnerství.

§ 31

(7) Příslušný matriční úřad uloží sbírku listin odděleně od knihy registrovaného partnerství. Příslušný matriční úřad a krajský úřad jsou povinni zabezpečit ochranu sbírky listin před zneužitím údajů v ní obsažených a před jejím zničením nebo poškozením.

Je-li osvědčen právní zájem a nelze-li zjistit údaj z knihy registrovaného partnerství, popřípadě je-li vznesena námitka o správnosti zápisu v knize registrovaného partnerství, vydá příslušný matriční úřad nebo krajský úřad potvrzení o údajích uváděných ve sbírce listin.

Sbírka listin za kalendářní rok, ve kterém byla pořízena, zůstane uložena u krajského úřadu po dobu 75 let a poté se předá k archivaci příslušnému archivu.

§ 32

(8) Za veřejnou listinu podle tohoto zákona se považuje listina, která osvědčuje skutečnosti zapisované do knihy registrovaného partnerství, pokud byla vydána státním orgánem nebo orgánem územní samosprávy v mezích jejich pravomoci, nebo listina, která byla zvláštním právním předpisem za veřejnou listinu prohlášena, anebo listina, která se za veřejnou považuje podle zvláštního právního předpisu nebo podle mezinárodní smlouvy.

Listiny vydané orgány cizího státu, které v místě, kde byly vydány, platí za veřejné listiny a které jsou podkladem pro zápis nebo dodatečný záznam anebo opravu zápisu v knize registrovaného partnerství, se předkládají s úředním překladem do českého jazyka.¹¹⁾

Listiny uvedené v odstavci 2 musí být opatřeny předepsanými ověřeními.¹²⁾

§ 33

(9) Příslušný matriční úřad nebo krajský úřad na žádost vydá potvrzení o údajích uváděných ve sbírce listin, nebo povolí nahlédnout do sbírky listin a činit výpisy nebo opisy z ní v přítomnosti matrikáře nebo zaměstnance kraje pověřeného činností na úseku matrik fyzické osobě, které se zápis týká, nebo jejímu zplnomocněnému zástupci, pro úřední potřebu orgánů moci výkonné a orgánů územní samosprávy; jiným orgánům a právníkům a fyzickým osobám, pokud je jim zákonem svěřen výkon veřejné moci, zastupitelskému úřadu cizího státu v České republice,

¹¹⁾ Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících.

Zákon č. 155/1998 Sb., o znakové řeči a o změně dalších zákonů.

¹²⁾ § 52 zákona č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním.

fyzické nebo právnické osobě, pokud prokáže na vydání potvrzení nebo na nahlédnutí do sbírky listin právní zájem.

Matrikář nebo zaměstnanec kraje pověřený činností na úseku matrik je oprávněn vyzvat osobu, která žádá o povolení k nahlédnutí do sbírky listin nebo o povolení výpisu nebo opisu z ní, aby prokázala svou totožnost. Osoba je povinna výzvě vyhovět.

§ 34

(10) Po provedení zápisu do knihy registrovaného partnerství se vydává doklad o partnerství, který obsahuje
den, měsíc, rok a místo prohlášení o vstupu do partnerství,
jména, příjmení, popřípadě rodná příjmení partnerů a jejich rodná čísla,
den, měsíc, rok a místo narození partnerů,
osobní stav partnerů,
jména, příjmení, popřípadě rodná příjmení rodičů partnerů,
datum, jméno, příjmení a podpis matrikáře, označení příslušného matričního úřadu a otisk úředního razítka příslušného matričního úřadu, který doklad vydává.

Příslušný matriční úřad vydá doklad o partnerství fyzické osobě, které se zápis týká, nebo jejímu zplnomocněnému zástupci.

§ 35

(11) Příslušný matriční úřad na žádost vydá doklad o partnerství nebo povolí nahlédnout do knihy registrovaného partnerství a činit výpisy nebo opisy z nich v přítomnosti matrikáře

a) fyzické osobě, které se zápis týká, nebo jejímu zplnomocněnému zástupci,
pro úřední potřebu orgánů moci výkonné a orgánů územní samosprávy; jiným orgánům a právnickým a fyzickým osobám, pokud je jim zákonem svěřen výkon veřejné moci, zastupitelskému úřadu cizího státu v České republice,
fyzické nebo právnické osobě, pokud prokáže na vydání dokladu o partnerství nebo na nahlédnutí do knihy registrovaného partnerství právní zájem.

Matrikář je oprávněn vyzvat osobu, která žádá o povolení k nahlédnutí do knihy registrovaného partnerství nebo o povolení k výpisu nebo opisu z ní, aby prokázala svou totožnost. Osoba je povinna výzvě vyhovět.

Požádá-li fyzická osoba, které se zápis týká, nebo její zplnomocněný zástupce o vydání dokladu o partnerství písemně, musí být podpis osoby na písemné žádosti a případně i na plné moci úředně ověřen.

Hlava IX

Vymezení některých pojmů a postupu příslušného matričního úřadu

§ 36

(12) Zápisem do knihy registrovaného partnerství se rozumí zapsání údajů o partnerství podle časové posloupnosti prohlášení.

Dodatečným záznamem do knihy registrovaného partnerství se rozumí zapsání změn skutečností po uzavření zápisu.

Opravou zápisu v knize registrovaného partnerství se rozumí opravení chybných či nesprávných údajů v zápisu nebo v dodatečném záznamu.

Zápis, dodatečný záznam nebo oprava zápisu v knize registrovaného partnerství jsou uzavřeny podpisem matrikáře a uvedením data, kdy byly provedeny.

§ 37

Jestliže se kniha registrovaného partnerství nebo sbírka listin ztratí nebo zničí, zajistí příslušný matriční úřad a krajský úřad jejich obnovení podle zvláštního právního předpisu.¹³⁾

§ 38

Partnerství se zapisuje na místo rodinného stavu v občanském průkazu partnera a v jiných veřejných listinách, ve kterých je rodinný stav uváděn.

§ 39

Působnosti stanovené krajskému úřadu nebo příslušnému matričnímu úřadu podle tohoto zákona jsou výkonem přenesené působnosti.

§ 40

Ministerstvo stanoví vyhláškou příslušné matriční úřady, před kterými lze učinit prohlášení o vstupu do partnerství, technický způsob vedení knihy registrovaného partnerství, vedení sbírky listin a vydávání potvrzení o údajích uváděných v ní, postup při vydávání dokladu o partnerství, postup při zasílání dokladu o partnerství do ciziny, způsob uvádění příjmení žen v knize registrovaného partnerství a na dokladu o partnerství, postup při předávání knihy registrovaného partnerství a sbírek listin k archivaci, vzory tiskopisů k prohlášení.

ČÁST DRUHÁ

Změna trestního zákona

§ 41

V § 89 odst. 8 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění zákona č. 148/1969 Sb. a zákona č. 175/1990 Sb., se za slovo „manžel“ vkládá slovo „ , , partner“.

ČÁST TŘETÍ

Změna trestního řádu

§ 42

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění zákona č. 57/1965 Sb., zákona č. 58/1969 Sb., zákona č. 149/1969 Sb., zákona č. 48/1973 Sb., zákona č. 29/1978 Sb., zákona č. 43/1980 Sb., zákona č. 159/1989 Sb., zákona č. 178/1990 b.,

¹³⁾ § 55 zákona č. 301/2000 Sb.

zákona č. 303/1990 Sb., zákona č. 558/1991 Sb., zákona č. 25/1993 Sb., zákona č. 115/1993 Sb., zákona č. 292/1993 Sb., zákona č. 154/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 214/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 8/1995 Sb., zákona č. 152/1995 Sb., zákona č. 150/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 148/1998 Sb., zákona č. 166/1998 Sb., zákona č. 191/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 77/2001 Sb., zákona č. 144/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 424/2001 Sb., zákona č. 200/2002, zákona č. 226/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 218/2003 Sb., zákona č. 279/2003 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 283/2004 Sb., zákona č. 539/2004 Sb., zákona č. 587/2004 Sb. a nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 45/2005 Sb., se mění takto:

1. V § 37 odst. 1 se za slovo „manžel“ vkládá slovo „ , partner“.
2. V § 100 odst. 1 se za slovo „manžel“ vkládá slovo „ , partner“.
3. V § 100 odst. 2 se za slovo „manželu“ vkládá slovo „ , partneru“.
4. V § 163 odst. 1 se za slovo „manželem“ vkládá slovo „ , partnerem“.
5. V § 247 odst. 2 se ve větě první za slovo „manžel“ vkládá slovo „ , partner“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o rodině

§ 43

Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění zákona č. 132/1982 Sb., zákona č. 234/1992 Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky č. 72/1995 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 301/2000 Sb., zákona č. 109/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 321/2002 Sb. a zákona č. 315/2004 Sb., se mění takto:

1. V § 6 se na konci textu odstavce 2 doplňuje věta „Osoba, která dříve uzavřela registrované partnerství^{3c)} nebo obdobný svazek osob stejného pohlaví v zahraničí (dále jen „partnerství“), je povinna prokázat, že toto partnerství zaniklo nebo bylo prohlášeno za neplatné.“.

Poznámka pod čarou č. 3c zní:

„^{3c)} Zákon č. /2005 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů.“.

2. V § 11 odst. 1 se za slova „vdanou ženou“ vkládají slova „anebo s osobou, která uzavřela partnerství, pokud toto partnerství trvá“.

3. V § 11 se na konci textu odstavce 2 doplňují slova „anebo jakmile dřívější partnerství zaniklo nebo bylo prohlášeno za neplatné“.

ČÁST PÁTÁ

Změna občanského soudního řádu

§ 44

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 36/1967 Sb., zákona č. 158/1969 Sb., zákona č. 49/1973 Sb., zákona č. 20/1975 Sb., zákona č. 133/1982 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 328/1991 Sb., zákona č. 519/1991 Sb., zákona č. 263/1992 Sb., zákona č. 24/1993 Sb., zákona č. 171/1993 Sb., zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 152/1994 Sb., zákona č. 216/1994 Sb., zákona č. 84/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 238/1995 Sb., zákona č. 247/1995 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 31/1996 Sb., zákona č. 142/1996 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 269/1996 Sb., zákona č. 202/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 165/1998 Sb., zákona č. 326/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 2/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 46/2000 Sb., zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 130/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 204/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 367/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 137/2001 Sb., zákona č. 231/2001 Sb., zákona č. 271/2001 Sb., nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 276/2001 Sb., zákona č. 317/2001 Sb., zákona č. 451/2001 Sb., zákona č. 491/2001 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 202/2002 Sb., zákona č. 226/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 476/2002 Sb., zákona č. 88/2003 Sb., zákona č. 120/2004 Sb., nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 153/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 340/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 554/2004 Sb., zákona č. 555/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb. a zákona č. 59/2005 Sb., se mění takto:

4. V § 80 písm a) se za slova „je či není“ vkládají slova „o zrušení, neplatnosti nebo neexistenci registrovaného partnerství^{33c)} (dále jen „partnerství“), “.

Poznámka pod čarou č. 33c zní:

„^{33c)}Zákon č. /2005 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů.“.

5. V § 96 se na konci textu odstavce 4 doplňují slova „anebo o zpětvzetí návrhu na zrušení, neplatnost nebo neexistenci partnerství“.

6. V § 107 odst. 5 větě druhé se za slovo „pokračovalo“ vkládají slova „ , řízení též zastaví, zemře-li partner před pravomocným skončením řízení o zrušení, neplatnosti nebo neexistenci partnerství“.

7. V § 131 se na konci textu odstavce 1 doplňují slova „nebo v řízení o zrušení, neplatnosti nebo neexistenci partnerství“.

8. V § 144 větě první se za slovo „není“ vkládají slova „ , anebo o zrušení, neplatnosti nebo neexistenci partnerství“.
9. V § 204 odst. 3 se za slova „nebo že není“ vkládají slova „ , anebo kterým bylo vysloveno zrušení, neplatnost nebo neexistence partnerství“.
10. V § 222 se na konci textu odstavce 1 doplňují slova „ , a u rozsudku, kterým bylo vysloveno zrušení, neplatnost nebo neexistence partnerství“.
11. V § 222a se na konci textu odstavce 3 doplňují slova „ , anebo o zpětvzetí návrhu na zrušení, neplatnost nebo neexistenci partnerství“.
12. V § 230 odst. 1 se na konci textu písmena a) doplňují slova „ , a proti rozsudkům, kterými bylo vysloveno zrušení, neplatnost nebo neexistence partnerství“.

ČÁST ŠESTÁ

Změna občanského zákoníku

§ 45

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění zákona č. 58/1969 Sb., zákona č. 131/1982 Sb., zákona č. 94/1988 Sb., zákona č. 188/1988 Sb., zákona č. 87/1990 Sb., zákona č. 105/1990 Sb., zákona č. 116/1990 Sb., zákona č. 87/1991 Sb., zákona č. 509/1991 Sb., zákona č. 264/1992 Sb., zákona č. 267/1994 Sb., zákona č. 104/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 89/1996 Sb., zákona č. 94/1996 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 165/1998 Sb., zákona č. 159/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 367/2000 Sb., zákona č. 229/2001 Sb., zákona č. 317/2001 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 125/2002 Sb., zákona č. 135/2002 Sb., zákona č. 136/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 476/2002 Sb., zákona č. 88/2003 Sb., zákona č. 37/2004 Sb., zákona č. 47/2004 Sb., zákona č. 480/2004 Sb. a zákona č. 554/2004 Sb., se mění takto:

13. V § 15 se za slovo „manželu“ vkládají slova „nebo partnerovi^{1a)}“.

Poznámka pod čarou č. 1a zní:

„^{1a)} Zákon č. /2005 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů.“

14. V § 116 se za slova „a manžel“ vkládají slova „ , partner^{1a)}“.
15. V § 473 se za slovo „manžel“ vkládají slova „nebo partner^{1a)}“.

16. V § 474 odst. 1 se za slovo „manžel“ vkládají slova „nebo partner^{1a)}“.
17. V § 474 odst. 2 se za slovo „manžel“ vkládají slova „nebo partner^{1a)}“.
18. V § 475 odst. 1 se za slovo „manžel“ vkládají slova „ , partner^{1a)}“.
19. Za § 705 se vkládá nový § 705a, který včetně nadpisu zní:

„705a

Vztahy k nájemu bytu v registrovaném partnerství

(1) Osoba, která uzavřela registrované partnerství^{1a)} (dále jen „partnerství“), má po dobu trvání partnerství právo užívat byt, jenž je v nájmu druhého partnera a práva s tím spojená (§ 688).

(2) Uzavřením partnerství nevzniká společný nájem bytu (družstevního bytu), jehož nájemcem je jeden z partnerů. Stejně tak společný nájem bytu nevzniká, pokud se stane jeden z partnerů^{1a)} nájemcem bytu (družstevního bytu) za trvání partnerství. Ustanovení umožňující vznik společného nájmu bytu dohodou (§ 700) tím nejsou dotčena.

(3) Zrušením, popřípadě vyslovením neplatnosti nebo neexistence partnerství, zaniká právo partnera^{1a)}, který není nájemcem bytu, tento byt nadále užívat.“.

20. V § 706 odst. 1 větě první se za slova "jeho děti, vnuci“ vkládá čárka a slovo „partner^{1a)}“.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákoníku práce

§ 46

Zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění zákona č. 88/1968 Sb., zákona č. 153/1969 Sb., zákona č. 100/1970 Sb., zákona č. 20/1975 Sb., zákona č. 72/1982 Sb., zákona č. 111/1984 Sb., zákona č. 22/1985 Sb., zákona č. 52/1987 Sb., zákona č. 98/1987 Sb., zákona č. 188/1988 Sb., zákona č. 3/1991 Sb., zákona č. 297/1991 Sb., zákona č. 231/1992 Sb., zákona č. 264/1992 Sb., zákona č. 590/1992 Sb., zákona č. 37/1993 Sb., zákona č. 74/1994 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 287/1995 Sb., zákona č. 138/1996 Sb., zákona č. 167/1999 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 238/2000 Sb., zákona č. 257/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 177/2001 Sb., zákona č. 6/2002 Sb., zákona č. 136/2002 Sb., zákona č. 202/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 311/2002 Sb., zákona č. 312/2002 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 46/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 563/2004 Sb. a zákona č. 628/2004 Sb., se mění takto:

21. V § 269 se za slovo „manžely“ vkládají slova „nebo mezi partnery^{11d)}“.

Poznámka pod čarou č. 11d zní:

„^{11d)}Zákon č. /2005 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů.“.

22. V § 274 se na konci odstavce 1 doplňují slova „nebo nežijí-li s partnerem^{11d)}“.

ČÁST OSMÁ

Změna zákona o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti z nemocenského pojištění

§ 47

Zákon č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti z nemocenského pojištění, ve znění zákona č. 98/1971 Sb., zákona č. 99/1972 Sb., zákona č. 73/1982 Sb., zákona č. 57/1984 Sb., zákona č. 109/1984 Sb., zákona č. 112/1984 Sb., zákona č. 51/1987 Sb., zákona č. 103/1988 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 306/1991 Sb., zákona č. 582/1991 Sb., zákona č. 37/1993 Sb., zákona č. 154/1993 Sb., zákona č. 266/1993 Sb., zákona č. 308/1993 Sb., zákona č. 143/1994 Sb., zákona č. 182/1994 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 113/1997 Sb., zákona č. 61/1999 Sb., zákona č. 238/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 362/2003 Sb. a zákona č. 421/2003 Sb., se mění takto:

1. V § 10 odst. 2 se za slova „nežije-li s druhem“ vkládají slova „nebo v registrovaném partnerství⁵⁾“.

Poznámka pod čarou č. 5 zní:

„⁵⁾Zákon č. /2005 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů.“.

2. V § 12a odst. 1 se za slova „nežije s družkou“ vkládají slova „nebo v registrovaném partnerství⁵⁾“.

ČÁST DEVÁTÁ

Změna zákona o přestupcích

§ 48

V § 68 odst. 4 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, se za slovo „manžel“ vkládají slova „ , partner⁷⁾“.

Poznámka pod čarou č. 7 zní:

„⁷⁾Zákon č. /2005 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů.“.

ČÁST DESÁTÁ
Změna zákona o životním minimu

§ 49

Zákon č.463/1991 Sb., o životním minimu, ve znění zákona č.10/1993 Sb., zákona č.84/1993 Sb., zákona č.118/1995 Sb., zákona č.289/1997 Sb., zákona č.492/2000 Sb., zákona č.271/2001 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 436/2004 Sb. a zákona č. 669/2004 Sb., se mění takto:

23. V § 4 odst. 1 písm. b) se za slovo „manžel“ vkládají slova „ , partner³⁾“.

Poznámka pod čarou č. 3 zní:

„³⁾Zákon č. /2005 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů.“.

24. V § 4 odst. 1 písm. c) se za slovo „manželé“ vkládá slovo „ , partneri³⁾“.

ČÁST JEDENÁCTÁ
Změna zákona o soudních poplatcích

§ 50

Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění zákona č. 271/1992 Sb., zákona č. 273/1994 Sb., zákona č. 36/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 255/2000 Sb., zákona č. 451/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 192/2003 Sb., zákona č. 555/2004 Sb. a zákona č. 628/2004 Sb., se mění takto:

25. V § 2 se na konci odstavce 3 doplňuje věta „Tuto povinnost nemá žalovaný též v řízení o zrušení, neplatnosti nebo neexistenci registrovaného partnerství²⁾ (dále jen „partnerství“).“.

Poznámka pod čarou č. 2 zní:

„²⁾ Zákon č. /2005 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů.“.

26. V § 10 se na konci odstavce 6 doplňují věty „Bylo-li řízení o zrušení, neplatnosti nebo neexistenci partnerství zastaveno nebo byl-li vzat návrh na zahájení řízení zpět nejpozději před vydáním rozhodnutí soudem prvního stupně, vrátí soud z účtu soudu zaplacený poplatek v plné výši. Byl-li návrh na zahájení řízení o zrušení, neplatnosti nebo neexistenci partnerství vzat zpět po vydání rozhodnutí soudu, které nenabýlo právní moci, aniž bylo podáno odvolání, vrátí soud z účtu soudu polovinu poplatku.“.

27. V příloze k zákonu č. 549/1991 Sb., Sazebník poplatků, se v položce 2 v bodu 6 za slova „o rozvod manželství nebo“ vkládají slova „za návrh na zahájení řízení o zrušení, neplatnosti nebo neexistenci partnerství anebo“.

ČÁST DVANÁCTÁ

Změna zákona o správě daní a poplatků

§ 51

V § 8 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění zákona č. 255/1994 Sb., odstavec 2 včetně poznámky pod čarou č. 5a zní:

„(2) Výpověď může odepřít ten, kdo by jí způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám blízkým. Osobou blízkou se pro účely tohoto zákona rozumí manžel, partner^{5a)}, druh, příbuzný v řadě přímé a jeho manžel nebo partner, sourozenec a jeho manžel nebo partner, osvojitel a jeho manžel nebo partner, osvojenec a jeho potomci, manžel nebo partner osvojence a manželé nebo partneři jeho potomků.“

^{5a)} Zákon č. /2005 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů.“.

ČÁST TŘINÁCTÁ

Změna zákona o státní sociální podpoře

§ 52

Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění zákona č. 137/1996 Sb., zákona č. 132/1997 Sb., zákona č. 242/1997 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 158/1998 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 118/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 271/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 125/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 424/2003 Sb., zákona č. 453/2003 Sb., zákona č. 53/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 315/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb. a zákona č. 562/2004 Sb., se mění takto:

28. V § 7 odst.2 písm. b) se za slovo „manžel“ vkládají slova „ , partner^{31a)}“.

Poznámka pod čarou č. 31a zní:

„^{31a)}Zákon č. /2005 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů.“.

29. V § 7 odst. 2 písm c) se za slovo „manželé“ vkládá slovo „ , partneři^{31a)}“.

30. V § 7 se na konci odstavce 8 doplňuje tato věta: „Za osamělého rodiče se nepovažuje rodič, který žije v registrovaném partnerství^{31a)}“.

ČÁST ČTRNÁCTÁ
Změna zákona o občanských průkazech

§ 53

Zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění zákona č. 491/2001 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 53/2004 Sb. a zákona č. 559/2004 Sb., se mění takto:

31. V § 3 odst. 2 písm. a) se za slova „rodinný stav“ vkládají slova „nebo registrované partnerství^{3a)} (dále jen „partnerství“).“

Poznámka pod čarou č. 3a) zní:

„^{3a)} § 36 zákona č. /2005 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů.“

32. V § 3 odst. 4 se na konci textu písmene b) doplňují slova „ , partnera^{3a)}“.
33. V § 5 odst. 2 se na konci textu písmene e) doplňují slova „ , nebo doklad o partnerství, jde-li o občana, který žije nebo žil v partnerství“.
34. V 6 odst. 5 se na konci textu písmene d) doplňují slova „ , nebo doklad o partnerství, jde-li o občana, který žije nebo žil v partnerství“.
35. V § 17 odst. 3 písm. m) se za slovo „manžela“ vkládá slovo „ , partnera^{3a)}“.

ČÁST PATNÁCTÁ
Změna zákona o evidenci obyvatel a rodných číslech

§ 54

Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 53/2004 Sb. a zákona č. 501/2004 Sb., se mění takto:

36. V § 3 odst. 2 písmeno b) zní:
„b) místem uzavření manželství nebo registrovaného partnerství (dále jen „partnerství“) obec nebo vojenský újezd, v hlavním městě Praze obvod Praha 1 až 10,^{5b)} na jehož území došlo k uzavření manželství nebo partnerství obyvatele,“
37. V § 3 odst. 3 písm. l) se za slovo „manželství“ vkládají slova „nebo partnerství“.

38. V § 3 odst. 3 písm. m) se za slovo „manžela“ vkládají slova „nebo partnera“ a za slovo „manželem“ se vkládají slova „nebo partnerem“.
39. V § 3 odst. 4 písm. l) se za slovo „manželství“ vkládají slova „nebo partnerství“.
40. V § 3 odst. 4 písm. m) se za slovo „manžela“ vkládají slova „nebo partnera“ a za slovo „manžel“ se vkládají slova „nebo partner“.
41. V § 6a písm.a) bodu 4 se za slovo „manželství“ vkládají slova „nebo partnerství“, za slovo „manžela“ se vkládají slova „nebo partnera“ a za slovo „neplatné“ se vkládají slova „nebo datum zániku partnerství“.
42. V § 6a se na konci písmene b) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno c), které zní:
- „c) matriční úřad, před kterým se uzavírá partnerství, z knihy partnerství, kterou vede, v rozsahu
1. datum a místo prohlášení o vstupu do partnerství,
 2. jméno a příjmení, popřípadě rodné příjmení,
 3. rodné číslo nebo datum narození a místo narození,
 4. rodné číslo otce a matky nebo datum narození,
 5. datum zániku partnerství.“.
43. V § 7 se na konci písmene e) tečka nahrazuje středníkem a doplňuje se písmeno f), které zní:
- „f) matriční úřad, před kterým se uzavírá partnerství, z knihy partnerství, kterou vede, v rozsahu
1. datum a místo prohlášení o vstupu do partnerství,
 2. jméno a příjmení, popřípadě rodné příjmení,
 3. rodné číslo nebo datum narození a místo narození,
 4. rodné číslo otce a matky nebo datum narození,
 5. datum zániku partnerství.“.

ČÁST ŠESTNÁCTÁ

Změna zákona o matrikách, jménu a příjmení

§ 55

Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 578/2002 Sb., zákona č. 165/2004 Sb., zákona č. 422/2004 Sb. a zákona č. 499/2004 Sb., se mění takto:

44. V § 21 odst. 1 se na konci textu písmene c) doplňují slova „ , partnera^{8a)}“.

Poznámka pod čarou č. 8a zní:

„^{8a)} Zákon č. /2005 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů.“.

45. V § 31 se na konci textu písmene e) doplňují slova „ , partnera^{8a)}“.

46. V § 33 odst. 1 písmeno e) zní:

„e) pravomocný rozsudek o rozvodu předchozího manželství, nebo úmrtní list zemřelého manžela, popřípadě úředně ověřený výpis z knihy registrovaného partnerství o tom, že partnerství^{8a)} bylo zrušeno dohodou nebo rozhodnutím soudu, nebo úmrtní list zemřelého partnera^{8a)}“.

47. V § 35 odst. 1 se za písmeno g) vkládá nové písmeno h), které zní:

„h) úředně ověřený výpis z knihy registrovaného partnerství o tom, že partnerství^{8a)} bylo zrušeno rozhodnutím soudu, anebo úmrtní list zemřelého partnera^{8a)}, jde-li o cizince, který žil v partnerství^{8a)}“.

Dosavadní písmeno h) se označuje jako písmeno i).

48. V § 46 odst. 2 písmeno f) zní:

„f) pravomocný rozsudek o rozvodu předchozího manželství, nebo úmrtní list zemřelého manžela, popřípadě úředně ověřený výpis z knihy registrovaného partnerství o tom, že partnerství^{8a)} bylo zrušeno dohodou nebo rozhodnutím soudu, nebo úmrtní list zemřelého partnera^{8a)}“.

49. V § 75 písm. a) se za slovo „manželství“ vkládá slovo „ , partnerství^{8a)}“.

50. V § 76 odst. 1 se na konci textu písmene a) doplňují slova „popřípadě doklad o uzavřeném partnerství^{8a)}“.

51. V § 76 odst. 1 se za písmeno b) se vkládá nové písmeno c), které zní:

„c) jde-li o osoby, jejichž partnerství^{8a)} zaniklo, úředně ověřený výpis z knihy registrovaného partnerství o tom, že partnerství^{8a)} bylo zrušeno rozhodnutím soudu, anebo úmrtní list zemřelého partnera^{8a)}“.

Dosavadní písmena c) až f) se označují jako písmena d) až g).

ČÁST SEDMNÁCTÁ
Změna zákona o péči o zdraví lidu

§ 56

V § 23 odst.1 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, se za slovo „rodiny“ vkládají slova „, případně jeho partnera,^{4a)}“.

Poznámka pod čarou č. 4a zní:

„^{4a)} Zákon č. /2005 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů.“.

Dosavadní poznámka pod čarou č. 4a se označuje jako poznámka pod čarou č. 4b, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.

ČÁST OSMNÁCTÁ
Změna živnostenského zákona

§ 57

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 231/1992 Sb., zákona č. 591/1992 Sb., zákona č. 600/1992 Sb., zákona č. 273/1993 Sb., zákona č. 303/1993 Sb., zákona č. 38/1994 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 136/1994 Sb., zákona č. 200/1994 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 286/1995 Sb., zákona č. 94/1996 Sb., zákona č. 95/1996 Sb., zákona č. 147/1996 Sb., zákona č. 19/1997 Sb., zákona č. 49/1997 Sb., zákona č. 61/1997 Sb., zákona č. 79/1997 Sb., zákona č. 217/1997 Sb., zákona č. 280/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 83/1998 Sb., zákona č. 157/1998 Sb., zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 159/1999 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 358/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 122/2000 Sb., zákona č. 123/2000 Sb., zákona č. 124/2000 Sb., zákona č. 149/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 158/2000 Sb., zákona č. 247/2000 Sb., zákona č. 249/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 309/2000 Sb., zákona č. 362/2000 Sb., zákona č. 409/2000 Sb., zákona č. 458/2000 Sb., zákona č. 61/2001 Sb., zákona č. 100/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 164/2001 Sb. a zákona č. 256/2001 Sb., zákona č. 274/2001 Sb., zákona č. 477/2001 Sb., zákona č. 478/2001 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 86/2002 Sb., zákona č. 119/2002 Sb., zákona č. 174/2002 Sb., zákona č. 281/2002 Sb., zákona č. 308/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 476/2002 Sb., zákona č. 88/2003 Sb., zákona č. 130/2003 Sb., zákona č. 162/2003 Sb., zákona č. 224/2003 Sb., zákona č. 228/2003 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 354/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 38/2004 Sb., zákona č. 119/2004 Sb., zákona č. 167/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 326/2004 Sb., zákona č. 499/2004 Sb., zákona č. 695/2004 Sb., zákona č. 58/2005 Sb. a zákona č. 95/2005 Sb., se mění takto:

52. V § 11 odst. 1 se za slova „manželku podnikatele“ vkládají slova „anebo jeho partnera^{28a)}“.

Poznámka pod čarou č. 28a zní:

„^{28a)} Zákon č. /2005 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů.“.

Dosavadní poznámka pod čarou č. 28a se označuje jako poznámka pod čarou č. 28b, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.

53. V § 13 odst. 1 písm. b) a c) se za slovo „manžel“ vkládají slova „nebo partner^{28a)}“.

ČÁST DEVATENÁCTÁ

Změna zákona o zaměstnanosti

§ 58

V § 5 písm. c) bodu 5 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, se za slovo „manžela“ doplňují slova „nebo registrovaného partnera“.

ČÁST DVACÁTÁ

ÚČINNOST

§ 59

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem třetího kalendářního měsíce následujícího po dni vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

OBECNÁ ČÁST

A. Důvody navrhované úpravy ve vztahu k platnému právnímu stavu.

Předkládaný zákon umožňuje stejnopohlavním párům založit registrované partnerství zákonem uznanou formou s rozsahem práv a povinností přesně stanoveným samostatnou právní úpravou. Dlouhodobé partnerské svazky osob téhož pohlaví nebyly dosud v právním řádu České republiky nijak upraveny. Ačkoliv tyto svazky vykazují tytéž znaky a plní tytéž funkce jako dlouhodobé partnerské soužití osob pohlaví rozdílného, nemají dosud partneri stejného pohlaví možnost svůj život v dlouhodobém partnerském svazku nijak právně zakotvit. To je strukturálním projevem homofobie (strachu z homosexuality a nenávisti k jejím nositelům) a stojí v přímém rozporu se zásadami osobní svobody a rovnosti, nediskriminace na základě jiného postavení a dosažitelnosti práva, které zaručuje ústava tohoto státu v článku 1 a 3 odst. 1 Listiny základních práv a svobod v souladu s článkem 13 Římské smlouvy a s článkem 21 Charty základních práv Evropské unie.

Právní úprava registrovaného partnerství výhradně pro homosexuální páry stejného pohlaví se navrhuje proto, že páry pohlaví různého v České republice mají v současné době k dispozici možnosti dvě - manželství a konkubinát, zatímco páry téhož pohlaví nemají možnost žádnou. Navrhovaná právní úprava poskytuje stejnopohlavním párům obdobný objem práv a povinností jako konkubinát (neinstitutizovaný vztah druh - družka, viz zvláštní část důvodové zprávy). Vzhledem k tomu, že páry různého pohlaví již díky konkubinátu přístup těmto právům a povinnostem mají (a daleko větší rozsah práv a povinností si mohou zajistit vstupem do manželství), jejich začlenění do rámce této právní úpravy je redundantní. Otevřením registrovaného partnerství pro všechny páry by páry různého pohlaví získaly volbu mezi manželstvím a partnerstvím, lidé, žijící s partnerem téhož pohlaví by ale zůstali v kategorii druhořadých občanů bez možnosti vstoupit do plnohodnotného svazku a diskriminační nerovnováha mezi těmito dvěma skupinami by zůstala zachována.

Předkládaný zákon je určen osobám, které si formu soužití s osobou opačného pohlaví nemohou nebo nechtějí zvolit s ohledem na své osobní dispozice a charakteristiky. Jeho přijetí tedy nemůže nijak „ohrozit“ sňatečnost ani reálný život obyvatelstva. Rodinná společenství stejnopohlavních párů může naopak posílit. Díky neexistenci právní úpravy stejnopohlavních svazků jsou si partneri před zákonem navzájem cizí, jejich vztahy navzájem i ke členům širší rodiny (rodiče, děti jednoho z partnerů) jsou křehčí a zranitelnější. Schválením této úpravy symbolicky posílí rodinné společenství díky stabilitě a společenskému uznání partnerství jeho členů a materiálně tím, že jeho členové budou zaopatřeni a případné předávané rodinné statky „zůstanou v rodině“.

Právní stabilizace partnerských vztahů osob téhož pohlaví posílí lidská a občanská práva partnerů, ale také jejich motivaci setrvat v dlouhodobém svazku. To pozitivně ovlivní jejich sociální i ekonomické postavení. Uzavření registrovaného partnerství je projevem úcty k hodnotám obvykle spojovaným s rodinným společenstvím (vzájemná láska, úcta, péče a podpora) a touhy po jejich naplnění v životě jednotlivce, nikoliv ohrožením těchto hodnot.

Návrh neobsahuje právní úpravu, která by umožňovala společné osvojení dítěte registrovanými partnery. V oblasti náhradní rodinné péče zůstává zachována preference párů muž - žena.

Vzhledem k tomu, že zrušení registrovaného partnerství je zde upraveno obdobně jako rozvod manželství, neexistuje společné jmění, ani není nijak usnadněno získávání občanství cizím státním příslušníkům, zneužitelnost tohoto institutu je prakticky nulová.

B. Soulad navrhované úpravy s ústavním pořádkem České republiky, s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, slučitelnost s právními akty Evropských společenství.

Navrhovaná úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

Navrhovaná úprava není v rozporu s mezinárodními smlouvami ani se závaznými právními akty Evropských společenství.

Rada Evropy se se poprvé vyslovila proti diskriminaci homosexuálů ve své rezoluci 756 a doporučení 924 z roku 1981. V roce 1984 Evropský parlament přijal rezoluci proti sexuální diskriminaci v zaměstnání. V roce 1994 přijal Evropský parlament rezoluci A3-0028/94, v níž se praví:

Členské státy se vyzývají, aby ukončily nerovnoprávné jednání s osobami homosexuálně orientovanými v právním a administrativním poskytování sociálního zabezpečení a dále u sociálních výhod, práv převzetí, práv dědických, práv bydlení, trestního práva a všech následných právních úprav, kterých se toto dotýká.

Amsterdamská dohoda členských států Evropské unie z roku 1999 zakazuje diskriminaci na základě pohlaví, rasy, etnického původu, náboženství, názorů, invalidity, věku a sexuální orientace (Krickler 1999).

Charta Základních práv Evropské unie z roku 2000

Rezoluce Evropského parlamentu č. A3-0028/94

Rezoluce Evropského parlamentu č. B4-0824/98 a B4-0852/98

Rezoluce Evropského parlamentu č. A5-0451/02

C. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, na ostatní veřejné rozpočty a na životní prostředí.

Navrhovaná právní úprava nebude mít dopad na státní rozpočet, na ostatní veřejné rozpočty, na životní prostředí, ani na nárůst pracovních sil. Předpokládá se, že případné náklady na činnost matričních úřadů, soudů nebo dalších úřadů v souvislosti s registrovaným partnerstvím bude možno pokrýt v rámci příslušných rozpočtových kapitol.

D. Sociální dopady

Předkladatelé věří, že tento zákon bude mít příznivé sociální dopady, neboť bude jasným signálem, že spolu žijící páry stejného pohlaví jsou plnoprávními a nediskriminovanými členy společnosti. Navíc budou tyto páry motivovány k dlouhodobému setrvání v tomto svazku. V neposlední řadě se tak zlepší i vztahy se členy širší rodiny partnerů (rodiči, dětmi jednoho z partnerů, sourozenci, prarodiči atd.), čímž posílí rodinné společenství.

Zvláštní část

K části první

K § 1

Základní ustanovení představuje definiční vymezení registrovaného partnerství. K relevantním a zásadním charakteristikám patří trvalost společenství a zákonem upravený způsob vzniku.

K § 2 a 3

Vznik partnerství jako statusového poměru podléhá určitým přísně stanoveným (kogentním) pravidlům. Zákon upravuje průběh aktu vstupu do partnerství.

Vzhledem k počtu partnerství, který lze reálně očekávat, lze mít za to, že postačí, bude-li v každém kraji jen jediný úřad, který bude prohlášení v tomto případě přijímat. Tyto matriční úřady budou stanoveny prováděcím předpisem.

Místo, kde má být prohlášení učiněno, určuje matriční úřad, před kterým bude (skutečně) prohlášení o vstupu do partnerství učiněno. Záleží jen na jeho volbě, zda pro případy prohlášení o vstupu do partnerství vyhradí zvláštní místo, popř. zda k žádosti osob, které do partnerství vstupují, povolí prohlášení partnerství na jiném než k tomu zásadně určeném místě.

Řešení právní úpravy řízení, které předchází vstupu do partnerství, vychází z úpravy řízení v případě sňatku, nelze prominout ani osvědčení o totožnosti, ani osvědčení o státním občanství České republiky.

K § 4

Podmínky a překážky vstupu do partnerství jsou vyjádřeny jako způsobilost ke vstupu do partnerství. Překážka nedostatku věku a úplné svéprávnosti nemůže být dispensabilní, partnerství je samozřejmě zakázáno tomu, kdo již v registrovaném partnerství je, ale i tomu, kdo je manželem.

Vzhledem k dosud nevyjasněným poměrům, zejména evropským, pokud jde nejen o uznávání partnerství, ale i o jednotný přístup k jeho úpravě, není možno dost dobře připustit, aby do partnerství v České republice vstupovali dva cizí státní příslušníci. Na druhé straně je ovšem potřeba vyloučit, aby osoba, která již uzavřela obdobný svazek osob stejného pohlaví v zahraničí, mohla současně uzavřít registrované partnerství v České republice.

K § 5

Závadu v občanství nezbyvá za současného (nikoli jen našeho) právního stavu sankcionovat neexistencí. Pokud pak jde o tzv. podstatné vady, rozumí se jimi závažné nedostatky prohlášení: absolutní nedostatek vůle k partnerství, prohlášení bylo učiněno v omylu atp.

K § 6

Neplatnost partnerství je řešena zvláštním ustanovením, vychází se ze zákonem výslovně stanovených překážek, které vzniku partnerství zabraňují.

K § 7

Osobou, která prokáže právní zájem na rozhodnutí o neplatnosti partnerství, se rozumí především některý z partnerů, může jí být ale také jeho příbuzný, zejména pak potomek.

K § 8 a 9

Při úpravě vzájemného postavení partnerů a rozhodování ve společných záležitostech partnerského vztahu a vzájemného zastupování partnerů v běžných záležitostech se navrhuje vyjít z určité obdoby úpravy vztahů mezi manžely.

K § 10

Vzájemnou vyživovací povinnost mezi partnery po dobu trvání partnerského soužití se navrhuje stanovit obdobně, jako je tomu mezi manžely, v zásadě se tedy přebírá platná úprava zákona o rodině. I v tomto případě by vyživovací povinnost mezi partnery předcházela vyživovací povinnosti dětí, tedy v první řadě je partnerovi povinen poskytovat výživné druhý partner, a teprve pokud to partner z jakýchkoli důvodů nečiní, nastupuje vyživovací povinnost dětí, pokud připadá v úvahu.

K § 11

Stejně jako vyživovací povinnost mezi partnery po dobu trvání partnerského soužití, navrhuje se i úpravu vzájemné vyživovací povinnosti partnerů po zrušení partnerského soužití odvodit od platné úpravy vyživovací povinnosti mezi rozvedenými manžely. O výživném a jeho výši by rozhodoval soud k návrhu jednoho z bývalých partnerů, pokud nedojde mezi nimi k dohodě; kritériem jsou schopnosti, možnosti a majetkové poměry povinného partnera. Rovněž se navrhuje zvýhodnit partnera, který se na rozvratu nepodílel, a kterému lze až po dobu tří let přiznat výživné v rozsahu, jako za trvání partnerského soužití.

K § 12

Stejně jako u jiných druhů vyživovací povinnosti je potřeba stanovit základní hlediska i pro přiznání výživného partnerovi nebo bývalému partnerovi. Navrhuje se přitom vyjít z platné úpravy zákona o rodině, a to i s ohledem na obdobu úpravy vyživovací povinnosti mezi manžely (bývalými manžely) a partnery (bývalými partnery).

K § 13

Je-li některý z partnerů rodičem, je třeba – pokud jde o dítě – postupovat tak, jakoby tato osoba nebyla vstoupila do partnerství; statusový vztah partnerství nemá na statusový vztah rodičovství žádný vliv (to je ostatně obdobné situaci statusového vztahu manželství a statusového vztahu rodičovství). Partner je nadále singulárně posuzovaným rodičem svého dítěte. Zejména je vyloučeno, aby vstup do partnerství mohl mít za následek omezení rodičovských práv této osoby. Partnerský vztah nebude překážkou pro svěřeni dítěte, pocházejícího z předchozího heterosexuálního vztahu, do výchovy partnera, který je jeho rodičem, ani nebude ohrožovat výkon práva tohoto rodiče na styk s dítětem, pokud nebude ohrožen zdravý a přirozený vývoj dítěte. Partner bude mít k biologickému, či dříve do péče svěřenému nebo osvojenému dítěti svého partnera, které má ve výchově, v zásadě vztah nevlastního rodiče s tomu odpovídajícími právy a povinnostmi.

Osvojení dítěte registrovanými partnery, resp. kterýmkoliv z partnerů, v době trvání partnerství bude zakázáno. Důvodem je preference náhradní výchovy dítěte heterosexuálním párem.

K § 14

Základní ustanovení o zániku partnerství odpovídá specifické statusové povaze partnerství.

K § 15

Není důvodu použít v tomto případě zásadně odchylná pravidla než u platné úpravy zániku manželství, včetně úpravy otázek souvisejících s prohlášením za mrtvého.

K § 16 a § 17

Na rozdíl od předchozích návrhů tento návrh neumožňuje partnerství zrušit zjednodušeně, totiž dohodou partnerů. Zrušení partnerství je upraveno obdobně jako je tomu u manželů, kde soud rozhoduje i v případě, kdy se manželé na rozvodu dohodnou (§ 24a zákona o rodině).

K § 18

Obdobně jako je tomu u narození, uzavření manželství a úmrtí, jedná se při prohlášení registrovaném partnerství o skutečnosti osobního stavu a proto se zavádí registrace partnerství jako státní evidence fyzických osob téhož pohlaví, které učinily prohlášení na území České republiky.

K § 19 až 22

Vymezuje se působnost příslušných matričních úřadů při registraci. Obdobně jako je tomu u narození, uzavření manželství a úmrtí, zavádí se vedení knihy registrovaného partnerství u příslušných matričních úřadů. Pro její vedení jsou stanoveny předepsané tiskopisy, které musí být předem svázaný. Obdobně jako u matričních knih se budou provádět i zápisy do těchto knih.

K § 23 až 25

Stanoví se doklady potřebné k prohlášení o registrovaném partnerství. Budou předkládány pouze doklady, které jsou nezbytné k prokázání osobních údajů budoucích partnerů a k ověření, že jsou splněny podmínky k prohlášení. Odlišně je upraven rozsah dokladů, které předkládá občan a které předkládá cizinec.

K § 26

Zákon stanoví povinnou účast tlumočnicka při prohlášení o registrovaném partnerství v případech, že budoucí partner nemluví nebo nerozumí česky, nebo je budoucí partner neslyšící nebo němý. Stanoví se, že bez přítomnosti tlumočnicka nelze v takovém případě prohlášení učinit. Prohlášení o registrovaném partnerství nese s sebou významné právní důsledky, a je proto nezbytné, aby budoucí partneri zcela jednoznačně rozuměli obsahu prohlášení, které činí.

K § 27

Definuje se kniha registrovaného partnerství a stanoví se povinnosti příslušnému matričnímu úřadu o ní.

Zákon stanoví dobu, po kterou kniha registrovaného partnerství zůstane uložena u příslušného matričního úřadu. Po jejím uplynutí se kniha předá k archivaci příslušnému archivu.

K § 28 až 30

Stanoví se rozsah údajů zapisovaných do knihy registrovaného partnerství. Jde o údaje, které identifikují fyzickou osobu a je z nich patrný i vztah k rodičům. Zapisované údaje budou obsaženy v protokolu o prohlášení o registrovaném partnerství, který bude podkladem pro provedení zápisu.

Podkladem pro provedení zápisu do knihy registrovaného partnerství budou i veřejné listiny.

K § 31

Upravuje se vedení sbírky listiny příslušnými matričními úřady a krajskými úřady pro možnost eventuálního obnovení knihy registrovaného partnerství při její ztrátě nebo zničení. Další důležitou skutečností je, že v případě pochybností, zda je zapsán správně údaj v knize registrovaného partnerství, lze provést ověření z prvotních dokladů, na jejichž základě byl zápis proveden. Z těchto důvodů je příslušný matriční úřad a krajský úřad povinen zabezpečit ochranu sbírky listin před zneužitím údajů v ní obsažených a před zničením nebo poškozením.

Z hlediska právních důsledků bude mít kniha registrovaného partnerství nenahraditelnou hodnotu a její rekonstrukce z jiných podkladů bude velmi obtížná, ne-li nemožná.

Zákon stanoví dobu, po kterou zůstane uložena sbírka listin u krajského úřadu. Po jejím uplynutí se kniha předá k archivaci příslušnému archivu.

K § 32

Výslovně se stanoví, že listiny, které jsou podkladem pro zápisy do knihy registrovaného partnerství, se předkládají s úředním překladem do českého jazyka a s potřebnými ověřeními.

K § 33 až 35

Zákon stanoví, že o provedení zápisu do knihy registrovaného partnerství se vydá doklad, stanoví se jeho obsah i to, komu jej bude možno vydat.

Zároveň se stanoví, komu bude povoleno nahlédnout do knihy registrovaného partnerství nebo sbírky listin a činit si výpisy nebo opisy z nich, přičemž musí být respektovány požadavky zákonné úpravy ochrany osobních údajů.

K § 36

V tomto ustanovení se vymezují některé pojmy a postupy příslušných matričních úřadů při zápisech do knihy registrovaného partnerství.

K § 37

Stanoví se postup pro případy obnovení knihy registrovaného partnerství a sbírky listin.

K § 38

Úprava vychází ze zápisu manželství, je potřeba zajistit jednoduché prokázání stavu.

K § 39

Realizuje se požadavek příslušných ustanovení zákona o obcích a o krajích. Pokud mají být činnosti územních samosprávných celků v této oblasti výkonem jejich přenesené působnosti, musí být toto v zákoně výslovně stanoveno.

K § 40

Jedná se o zmocňovací ustanovení k vydání prováděcího právního předpisu v působnosti Ministerstva vnitra.

K části druhé

Je potřeba pro účely trestního zákona zařadit partnery do výčtu osob blízkých.

Mezi osoby blízké se doplňuje partner, druh tam výslovně není, ale ten je bez problémů považován za jinou osobu v poměru rodinném nebo obdobném, naproti tomu u partnerů stejného pohlaví může toto hodnocení být nejednotné.

K části třetí

Pro účely trestního řízení se navrhuje dát partnerům obdobné postavení jako manželům nebo druhům.

- a) volba obhájce obviněnému - druh je uveden, partner se doplňuje
- b) právo odepřít výpověď jako svědek - druh je uveden, partner se doplňuje
- c) trestní stíhání pro trestný čin znásilnění se souhlasem poškozeného - druh je uveden, partner se doplňuje
- d) odvolání ve prospěch obžalovaného - druh je uveden, partner se doplňuje

K části čtvrté

Doplněním je řešena konkurence manželství a registrovaného partnerství.

K bodu 1:

Je potřeba reagovat na možnost, že před uzavřením manželství mohl některý ze snoubenců žít v partnerství (včetně obdobného svazku osob stejného pohlaví uzavřeného v zahraničí), jehož trvání je s uzavřením manželství neslučitelné.

K bodům 2 a 3:

Navrhuje se upravit neslučitelnost mezi manželstvím a partnerstvím obdobně, jako v případě manželství.

K části páté

Doplňují se ustanovení týkající se zrušení, neplatnosti nebo neexistence registrovaného partnerství

K bodům 1 až 9:

Procesní otázky a postupy týkající se řízení o rozvodu manželství se navrhuje vztáhnout též na řízení o zrušení, neplatnosti nebo neexistenci partnerství podle navrhovaného zákona. O zrušení, neplatnosti nebo neexistenci partnerství bude rozhodovat soud. Je potřeba obdobně jako u rozvodu manželství vyloučit obecnou úpravu důsledků nesouhlasu účastníka se zpětvzetím návrhu, upravit zastavení řízení zemře-li partner před skončením řízení o zrušení, neplatnosti nebo neexistenci partnerství, umožnit provedení důkazu výsledkem účastníka a upravit náklady řízení. Rovněž v řízení o opravných prostředcích je potřeba zajistit stejnou úpravu jako u rozvodu manželství.

K části šesté

K bodu 1:

Po smrti fyzické osoby přísluší uplatňovat právo na ochranu její osobnosti – doplňuje se partner.

K bodu 2

Mezi osoby blízké se doplňuje partner, druh tam výslovně není, ale ten je bez problémů považován za jinou osobu v poměru rodinném nebo obdobném, naproti tomu u partnerů stejného pohlaví může toto hodnocení být nejednotné.

K bodům 3 až 5:

Mezi osoby, které dědí v první skupině, se doplňuje partner. Nedědí-li zůstavitelovi potomci, dědí ve druhé skupině manžel nebo partner, zůstavitelovi rodiče a dále ti, kteří žili se zůstavitelem nejméně po dobu jednoho roku před jeho smrtí ve společné domácnosti a kteří z tohoto důvodu pečovali o společnou domácnost nebo byli odkázáni výživou na zůstavitele.

K bodům 6 a 7:

Doplňuje se úprava vztahů nájemnímu bytu v registrovaném partnerství. Uzavřením partnerství nevzniká společný nájem bytu (družstevního bytu), jehož nájemcem je jeden z partnerů. Osoba, která uzavřela registrované partnerství má po dobu trvání partnerství právo užívat byt, jenž je v nájmu druhého partnera a práva s tím spojená.

Mezi osoby, kteří se stávají nájemci po smrti jednoho z partnerů se doplňuje druhý partner, pokud žil v den smrti ve společné domácnosti a nemá vlastní byt.

K části sedmé

K bodu 1:

Stejně jako nemůže vzniknout pracovněprávní vztah mezi manžely, navrhuje se, aby nemohl vzniknout ani mezi partnery.

K bodu 2:

Za osamělé se nepovažují ti, kteří žijí s – druh je uveden, partner se doplňuje.

K části osmé

Za osamělou se pro účely poskytování peněžité pomoci v mateřství nepovažuje žena, která žije s – druh je uveden, partnerka se doplňuje.

Za osamělého se pro účely poskytování peněžité pomoci zaměstnanci nepovažuje zaměstnanec, který žije s – družka je uvedena, partner se doplňuje.

K části deváté

Mezi osoby blízké se doplňuje partner, druh tam výslovně není, ale ten je bez problémů považován za jinou osobu v poměru rodinném nebo obdobném, naproti tomu u partnerů stejného pohlaví může toto hodnocení být nejednotné.

S ohledem na konstrukci partnerství podle navrhovaného zákona je potřeba partnera zařadit mezi výčet osob blízkých.

K části desáté a k části třinácté

Za společně posuzované osoby se považují – druh je uveden, partner se doplňuje, s tím, že k druhovi (družce) se jako ke společně posuzované osobě přihlíží, jen žije-li s oprávněnou osobou nebo se společně posuzovanou osobou alespoň tři měsíce.

Za osamělého rodiče se pro účely státní sociální podpory nepovažuje rodič, který žije s – druh je uveden, partner se doplňuje

K části jedenácté

Upravují se soudní poplatky týkající se řízení o zrušení, neplatnosti nebo neexistenci registrovaného partnerství.

K části dvanácté

Výpověď může odeprít ten, kdo by jí způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám blízkým. Osobou blízkou se rozumí – druh je uveden, partner se doplňuje.

K části čtrnácté

Registrované partnerství se doplňuje mezi povinné údaje zapisované do občanského průkazu.

K části patnácté

V informačním systému evidence obyvatel se budou vést údaje o datu a místě uzavření partnerství, rodné číslo partnera.

K části šestnácté

Do knihy úmrtí se bude zapisovat jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě rodné příjmení, a rodné číslo žijícího partnera.

Úmrtní list bude obsahovat jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě rodné příjmení, a rodné číslo žijícího partnera.

Doplňují se ustanovení související s uzavíráním registrovaného partnerství - předkládání dokladů o předchozím manželství nebo partnerství...

K části sedmnácté

Do okruhu osob, které je lékař povinen vhodným způsobem poučit, se ke členům rodiny nemocného doplňuje partner.

K části osmnácté

Je-li odpovědným zástupcem podnikatele jeho partner, není k tomuto podnikateli v pracovněprávním vztahu.

Doplňuje se ustanovení, které řeší pokračování v živnosti při úmrtí jednoho z partnerů.

K části devatenácté

Uchazeče o zaměstnání úřad práce z evidence uchazečů o zaměstnání rozhodnutím vyřadí, jestliže bez vážných důvodů odmítne nastoupit do vhodného zaměstnání nebo odmítne nastoupit na dohodnutou rekvalifikaci. Vážnými důvody se pro účely zákona o zaměstnanosti mezi jinými považují rovněž důvody spočívající v místě výkonu nebo povaze zaměstnání druhého manžela. V zákoně o zaměstnanosti se navrhuje upravit pro partnery obdobnou možnost, která je stanovena pro manžele, pro situaci, kdy uchazeč o zaměstnání odmítá nabízené zaměstnání z důvodu, který spočívá v místě výkonu nebo povaze zaměstnání druhého partnera.

K části dvacáté

Navrhuje se stanovit účinnost zákona tak, aby bylo možno provést předem potřebné přípravy pro jeho zavedení do praxe.